

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:
LÁSZLO JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— dec. 29.

(Főispán.) „Habemus papam“, megvan az ex-lex megyefőnök. Örömet nem hoz, öröm vár rája. Hajdúvármegye és Debrecen sem tehetnek vele szemben egyebet, mint a mire Pest, Szolnok és Nógrád vármegyék, Selmec városa tanítja. Az új főispán legföljebb a maga szerencsésének lehet a kovácsa, ha ugyan olyan nagy szerencse főispánnak lenni, mégha fényes nyugdíj is jár a nyomában. Ellenben kalapot emelünk Hajdúvármegye és Debrecen intelligenciája előtt, a melynek körében nem akadt szám-bavehető ember, ki a megyefőnökség Geszler-kalapját a fejére tette volna.

(Okos ember.) Egy képviselőnek szemére vetették, hogy oda fenn egyetlen beszédet sem tartott

— Uraim, — válaszolá rögtön a jelölt, — én nem beszédartó, de szótartó képviselő vagyok. Ezt számítások az én virtussim közé.

És egyhangulag megéljenztek.

(Budapesti kép.) A vácsi utcában vagyunk, este, mikor több embert, kevesebb arcot (s így arcátlanságot is) láthatni.

A nép-hullám egész sereg nőt vet ki az előkelő divatkereskedés kirakatának mentésére elé.

Érdekes dolgok vannak benne. Kész rózsaszín plissé ruha, csupa fodor; a varrása be sok álmatlan éjt áldozott fel egy vidám estélyért!

Selyem, bársony... milliomos szépségek mindmegannyi eszköze... hódítani. Tizedrész-áru tartatán felhő mellettök, szegény hivatalnok lányának lesz az jó.

S a divat valamennyi cikke fekszik ott, megvilágítva pazonon. Van-e nő alak, mely ne rezzenne meg e látványra?

Van.

Egy ablakba pazonon öltöztetett... viaszbabot állítottak. Közönyösen tekint a körülé felhalmozott piperére. Megveti.

(Vége egyedül.) Selmecen sem jelent meg ember, hogy a főispán előtte tehetta volna le az esküjét. „Enfin seul“ mondá ő méltatlansága az üres terem láttára. Ugyanezt mondotta a Selmec városa is („Vége egyedül!“) mikor a főispán kitakarodott a városból.

Nehéz idők.

— dec. 29.

Megnehezült az idők járása felettünk. Már a harmadik új-év talál bennünket vajudó bomlasztó politikai válságban. A nemzet négy-százéssztendő küzdelmei ujultak fel változott fegyverekkel. És ez a magasztos küzdelem egy táborba sorakoztatta a nemzet

zömét, a nemzet színe javát. De sajnos alkotmányunk és hazánk ellenségeinek könnyű volt és könnyű dolguk, mert mindig találtak embereket, kik a koncot többre becsülték a hazánál, kik eladták magukat annak a hatalomnak, mely hallani sem akar egy egész nemzet jogos kívánalmairól.

Örült anarkia folyik az országban. Az alkotmányhoz, a királyhoz hűséggel levő tisztviselőket felfüggesztik. Az alkotmányos érzésű főispánokat erőszakkal menesztetik. A haza polgárai által utált, megvetett, semmirekellőket ültetnek helyeikre, erőszakkal, csendőrszuronyokkal. Bujtogatásra esábitják a nemzetköziességüktől elvakult hadakat. Mindenütt és mindenütt, minden téren erőszak, terror és csendőrszurony. Ez a galád kormány alkotmány és törvény sértéseiben nem ismer határt.

Azonban bármily aljas eszközökkel, bármily megdöbentő abszolutizmussal dolgoznak a haza, az alkotmány ellenségei, a nemzet nem viszonozza galád törekvéseiket hasonló fegyverekkel. Bármit csinál a hagyományos osztrák politika, bármit műveltet az összmonarchia átkos szelleme Fejérváryval és bünszövetségeseivel, a nemzet nem tér le a szigoruan vett alkotmányosság és törvényesség ösvényéről. Az utcát hatalmába veheti a kormány, a hazát-

Csobánka Péter ujéve.

Az én derék pajtásom, Csobánka Péter felette babonás ember volt. Hitt az égi jelekben, kiolvasta a felhők formájából a jövendőt, bal lábával a viláért sem kelt volna fel, ha pappal vagy vén asszonyokkal találkozott, elfordult és varázsmondásokat mormogott.

Tisztelte a javasasszonyokat és többre becsülte Sárát, a város muzsikusk cigányának anyját és komaasszonyát, bármely tudónál. Valahányszor valamibe fogott az én Csobánka Péter barátom, mindig felkereste Sára asszonyt, aki rendszerint a pálinkás üveg mellett üve fogadta e kitűnő „kundschaftját“. És Sára asszony előszedte az ódon piszkos kártyacsomót, a Piatnikok szárnypróbálgatásnak eme zsenge eredményét, egymás mellé rakta a disznókat és királyokat és megmondott Csobánkának mindent, a mit egy forint és ötven krajcárért lehet. Azt meg kell adni, hogy a vén Sára ügyes asszony volt. Az első pillantásra tisztában volt vele, micsoda emberrel van dolga és nagyjában megsejtette, micsoda jövendőmondásra van szükség. Sára pletykás némben is volt, ősmerte a városka összes cselédeit, akik minden aja-bajukkal felkeresték a javas asszonyt, aki tudósasszony hírében is állott egyébként és ezektől sok

mindent megtudott. — S ismervén a város lakóinak életviszonyát, könnyű volt a gyorseszű cigányasszonynak a helyzethez illő hazugságokat a piszkos kártyákból kiolvasni. Új esztendő előtt két nappal Csobánka Péter hivatalos volt a város gazda pincéjébe, ahol is kellesténél többet szedett be azon nevezetes nedűből, a mely Noé apáknak is galibát okozott vala.

Jeles barátunk egy gazdatiszthez éppen-séggel nem méltó léptekkel tért meg rideg legénylakására és ágyba dült. A felső hatalmak úgy akarták, hogy a részeg Csobánkának csodálatos álma legyen. Megjelent előtte ükanyja, néhai Csobánka Péterné, a ki négy férjet siratott el a mult század első felében és megjósolta harmadik férjétől való édes ükunokájának, hogy még ebben az új esztendőben meg fog párosodni.

— De csak olyan asszonyt vágy el Péter, szólt az ükanya szelleme, aki tul nem él téged. Lásd, én négy férjet temettem el. Sokkal jobb, ha te temeted el az asszonyt, mint ő téged.

Eme bölcis intelem után eltűnt a dicsőült ükanya szelleme és Csobánka Péter felébredt. — Meghánnyván vetvén a csodálatos álmot, hajnali öt órákor felöltözött és elrohant Sára asszonyhoz. Annyira izgatta a csodálatra méltó látomány, hogy rögtönösen

megakarta tudni, miképpen vélekedik az esetről a jövőbe látó bölcis némben.

Sára asszonyt már ébren találta. Éppen a harmadik kupicát hajtotta le, midőn Csobánka barátom berontott hozzá s elmondta neki a csodálatos álmot. Nagyon különös, mormogta az agg hölgy s megsimogatta sőtés állát. No majd meglátom, mit mond a kártya.

És a kártya azt mondta, hogy azt a nőt veszi el Csobánka feleségül, aki új év napján legelsőnek megy el mellette.

Csobánka Péter izgatottan távozott a cigányok viskójából. Szentül hitte, amit Sára asszony mondott neki. A házasság gondolatát már régóta forgatta harminchat esztendő fejében, de nem tudott ügyesen forogolódni a nők körül s rendszerint, amikor elhatározta magát, hogy valamelyik hölgygyel foglalkozni fog, azt már lefoglalta nálánál élelmesebb legény.

Szilveszter estéjén csak tizenegy óráig maradt fenn Csobánka Péter. Éjjel előtt ment haza, nehogy az éjszaka folyamán találkozék azzal a nővel, akit a sors feleségeül szemelt ki. Mert éjszaka az ember sok olyan nővel találkozhatik, akik nem valók feleségnek.

S új év reggelén felkelvén és megmosdván, kopogtattak Csobánka Péter ajtaján

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.
 Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

lan internacionálé által, de a sziveket nem. A honfiak szívében nem oltja ki a szabadságért, a nemzet jogaiért való lángoló lelkesedést a marseillesse. Nem ijedünk meg, nem esünk kétségbe a vért szomjuhozó abszolutizmus, a csend-országnyos erőszak láttára.

Mi nem erőszakoskodunk. A nemzet vezéreinek, a koalíciónak sem lehet a mostani viszonyok között más hivatása, mint fenntartani, ápolni a szabadság, a nemzet igaz ügye iránti érzéket és lelkesedést a társadalomban. Ez megóvjá az abszolutizmustól is, melynek szerepe amugy is csak negatív lehet.

Ezeréves alkotmányunk nehezebb viszonyok között is megóvott minket a kívülről jövő, beolvasztó törekvések ellen. Hiszen nemzeti létünkért folytatott küzdelmeinkben mindig az alkotmány szeretete bizonyult a legerősebb fegyvernek. Viszont az alkotmányos gondolkodás és érzés hiánya az egyesekben, a hatalmon levőkben, vagy a hatalomra vágyókban — ez volt oka minden szerencsétlenségünknek. Ha nem akadt volna mindig magyar születésű ember, ki az alkotmányellenes célok szolgálatába szegődött, — más volna történelmünk, a mostani harcot se kellene végig küzdenünk. Már az alkotmányellenes kormányzásnak még a gondolata is kiveszett volna.

Történelmünk tanítja, hogy bizzunk önjerejünkben. Ne hallgassunk sohasem a kishitűekre, kik lemondást hirdetnek még akkor is, mikor nagyszerű és biztos perspektíva nyílik a győzelemre. A szabadság és a jóllét áldozatot, erőfeszítést, kitartást igényel.

Ne örvendjen az a nép, mely könnyen jut az emberiség e legfőbb,

legbecesebb kincseihez; mert minél kevésbbé volt saját sorsának teremtője, annál több oka van aggódni, hogy a mit nyert, nem oltalmazhatja meg.

Azokat a jogokat — mondá a haza bölese — amelyeket erőszakkal vesznek el tőlünk, még van reményünk, hogy visszaszerezhetjük, de amelyről önként lemondunk, azokért hiába vívunk harcokat.

Magyarország királyság és a magyar király megkoronázva nagy hatalommal felruházott uralkodó, becses, nagy, elvitázhatatlan jogokkal, de nem abszolút, nem korlátlan, hanem alkotmányos jogokkal. De amilyen törhetetlen ragaszkodással viseltetünk uralkodónk fenkölt személye iránt, épp oly mértékben ragaszkodunk mi alkotmányunkhoz és törvényeinkhez. Nem merünk kételkedni szeretett királyunk alkotmányosságában, épp azért fordulunk honfiai elkeseredésünk hevével a mostani törvénytelen kormány ellen, mely minden valószínűség szerint huzogul informálja az uralkodót, nem tárja fel azokat az állapotokat, melyek épp az ő bűnös tetteiknek a következménye.

Mert hisz lehetetlen, hogy „Európa legalkotmányosabb uralkodója“ nem teljesítene nemzetének óhaját, kifejezett kívánalmait.

„A legelső magyar ember a király“.
Palatinus.

politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, dec. 29.

A politikai beszélgetések egyetlen tárgya a Lukács-féle békeakció. Erről a legkülönbözőbb verziók vannak forgalomban.

Mindenből azonban annyit tényként lehet konstatálni, hogy a vezérőrbizottság tagjai között az a nézet uralkodik, hogy a békeakcióból nem lehet semmi.

Ennek a felfogásnak magyarázatát kértük a vezérőrbizottság egyik tagjától, aki a dolgok állását e sorok írójának a következőkben mondotta el:

— Lukács László békeakciójából nem lehet semmi. A helyzet ugyanis az, hogy a mostani tanácskozásonak nincsen hivatalos jellegük. Fejérváry január 2 án vagy 3 án audienciára megy a királyhoz és ha visszatér, csak akkor veszik kezdetüket a hivatalos tanácskozások. Időközben az osztrák parlament letárgyalja és elfogadja a külföldi kereskedelmi szerződéseket. Azután lemond a magyar kormány, megkezdődik a koalíciós kormány alakítás, amelynek első feltétele az lesz, hogy el kell fogadni a kereskedelmi szerződéseket. A mi a katonai kérdéseket illeti; erre formulát gyártottak, megadják a fokozatos nemzeti fejlődés módját. Hogy ez mit jelent, azt nehéz megmondani, de világos kommentár, ha azt közlöm, hogy a tárgyalások eddigi során Lukács László mindig arról beszélt, hogy állítsa fel a koalíció a katonai követelések minimumát. Nos, ilyenképen nagyon sanyaru a helyzet és békére a legesekélyebb kilátás nincsen.

A vezérőrbizottsági tag e nyilatkozata, ha a jövődőlés nem is fog beválni, azért is érdekes, mert visszatükrözi a koalíció vezéreinek hangulatát.

*

Egyébként beavatott körökben nagyon érdekes részleteket beszélnek a tegnap délutáni Nemzeti kaszinóbeli tanácskozásról, amelyen tudvalevőleg Kossuth Ferenc, Andrássy Gyula gróf, Polónyi Géza és Darányi Ignác vettek részt.

Kossuth Ferenc összegezte a Lukács által előadott feltételeket s azután megindult

— Ki az? kérdezte.

— Én vagyok, Sulyokné.

Ózveggy Sulyokné a negyven tavaszt látott magányos nő volt Csobánka barátunk háziasszonya. Boldog új évet akart kívánni Csobánkának.

Ellenben Csobánka megrémült. Hát Sulyokné?! Ez legyen az a nő, akit e nagy jelentőségű napon először megpillant? Nem, inkább a hatál!

És szinte gorombán kiállt ki:

— Boldog új évet, nagysád! Nem lehet bejönni.

— Ja igen; még nem tetszett felöltözödni. Majd később bejövök.

— Később sem lehet, hallatszott ki a szobából.

— De már hogyne lehetne, fortyant fel Sulyokné. Az én szobám, az én lakásom, akkor jövök megyek, amikor nekem tetszik...

— Mégsem lehet.

— Hallja maga Csobánka ur! Hogy beszél maga velem? Micsoda titkot őrizget az az én szobámban?

Micsoda bünt? Azért is bemegyek.

És döngetni kezdte az ajtót.

— Nyissa ki, mert betöröm!

— Nem nyitom, felelte dacosan Csobánka.

— Nem nyitja? Nohát tudja meg az ur, hogy két hét múlva mehet. Felmondok magának. Most pedig nyissa ki az ajtót, mert rendőrt hívok. Tudai akarek mindent, látni akarom, kit rejteget maga az én tiszta házámban.

A nagy lármára összegyűlt a ház népe Sulyokné lakása előtt. S beszélt Füttykös Bálint a gondokhangú cipésmester is, aki Sulyokné mellett lakott.

— Majd hozok egy baltát kérem, azal betöröm az ajtót.

Csobánka belátta, hogy nincs vesztegetni való idő. És semhogy Sulyokné lássa meg új év napján elsőnek, inkább kiugrott az ablakon. A gallérját az utcán gombolta be, a kalapját a nagy szekrényben otthon felejtette, a cipőjét pedig megfordítva vette föl. S a megfordított cipők keservesen nyomták Csobánka barátunk csukszeméit.

Csobánka a városház felé rott. Ott lakott barátja, a rendőrkapitány, aki szintén legényember volt. De Csobánka tervezte... Az első utcasaroknál szembejött vele, a szomszéd szatócs szurtos eselédje. Csobánka visszafordult és szembe találta magát Csi-piszky Klotild kisasszonnyal, a világ egyik legfulánkosabb nyelvű vén leányával. A kisasszony mosolyra nyitotta száját, billent a fejével, üdvözölni akarván Csobánka

urat. És Csobánka mint a sebzett bika, bősztülen rohant át az utca tulsó oldalára.

— Ezt megkeserülöd, sziszegte Csi-piszky kisasszony.

És már másnap tele volt a város azzal a hírrel, hogy az én Csobánka barátom megőrült, kalap nélkül rendezetlen ruházatban szaladgált az utcákon.

De ne vágjunk elébe az eseményeknek. A városház előtt Csobánka Péter találkozott legjobb barátjának feleségével, a szép Czirikinéval, akihez az új esztendei ebédre is hivatalos volt. Gorombán kikerülte s a szép asszony sértődötten kiállította utána:

— Aki az utcán nem ismer, azt házámban sem akarom ismerni.

— Végem van, nyögött a szerencsétlen Csobánka, aki köré időközben egész tekintélyes tömeg verődött össze.

S Csobánka tovább rohant, a kíváncsi utca népe utána. — A véletlen úgy akarta, hogy csupa öreg, csuf nő jöjjön vele szembe és Csobánka mindegyik elől rémülten menekült.

Igy száguldott keresztül kasul a városon, végre is sikerült őt elespíteni az önkéntes mentőknek, akik az én szegény Csobánka barátomat elvitték a kórházba.

Sárdy Kálmán.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhöges, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára üvegekint 4.— koróna.

a vita. Legérdekesebb az volt, amit Andrássy Gyula gróf mondott. Az alkotmány-párt vezérének nyanyis az az álláspontja, hogy most odáig fejlődött a válság, hogy nem elég már, ha csupán a nemzeti követelések adatnak meg. A magyar alkotmány annyira meg van támadva, a mostani küzdelem alatt annyira kiderült, hogy *álalkotmányosság volt az egész állami életünk és hogy alkotmányunk biztosítékai nem elegendők, hogy a megegyezésnek elengedhetlen feltétele az, hogy az alkotmány újabb biztosítékokat és erősebb alapot nyerjen.*

Andrássy Gyula grófnak ez az álláspontja most koalíciós körökben általános beszélgetés tárgya és azt hiszik, hogy ebből a szempontból még nagyobb vita fog kiindulni.

Lukács László dr. ma is folytatta a tárgyalásait. Több helyen fordult meg és holnap Bánffy Dezső bárót és Zichy Aladár grófot keresi fel.

Zichy Aladár gróf ma reggel érkezett meg Zavarosból, ahol vadászott. Bánffy Dezső báró pedig holnap reggel érkezik Budapestre Kolozsvárról.

(Hontmegye közgyűlése.)

Hontvármegye ma közgyűlést tartott Czobor László alispán elnöklésével. A közgyűlés elhatározta, hogy Szabó Mihály új főispánt nem installálja, az installáló közgyűlésen sem jelennek meg és az ott esetleg megjelenők neveit fekete táblára véseti és azt a tanácssteremben helyezi el. Selmechánya várost táviratilag üdvözölték a tegnap ott meghiusult installáció alkalmából.

(A kassai megyefőnök.)

Pongrácz Ferenc gróf főispán ma délután karhatalommal távolította el hivatalából Ferdinandy Gyula vármegyei első aljegyzőt, Papzart József harmad- és Horváth Lajos negyed aljegyzőt, egyszersmind kinevezte Puky Bertalan volt főszolgabírókat a kassai járás főszolgabírájává, aki a hivatali esküt Schmidt Dezső alispán helyettes kezébe azonnal le is tette. A főispán ma felhatalmazta a kir. ügyészt, hogy Halmos Károly városi bizottsági tag ellen hatósági személy megrágalmazása miatt indítsa meg a bűnvádi eljárást ama beadvány miatt, amelyet Halmos a városhoz intézett és amelyben Pongrácz Ferencet okirat hamisítással vádolja.

Abaujtornamegye ellentállása.

Abaujtornamegye Bagossy alispán elnöklete alatt ma tartott gyűlésén kimondotta, hogy Lenk Gyula főispán installációját nem ismeri el törvényesnek és az installáló közgyűlés jegyzőkönyvét hamisnak nyilvánítja. A közgyűlés egyhangulag elhatározta, a főispán vádalahelyezését és a megyeházáról pör útján való kilakoltatását.

(Biztosított tisztviselők.)

A belügyminiszter Szabolcsvármegyét megillető állami javadalmazásának folyósítását e hó 22 én kelt rendeletével január hó 1 től beszüntette. Minthogy azonban a vármegye közönsége ennek bekövetkezését előre látta, a tisztviselői fizetések biztosítására 238,000 koronát adott össze, ezzel a tisztviselői fizetése több mint egy évre biztosítva van a már január elsején is ki-kikapja a maga illetményét.

(Kassa kuruckodik.)

Kassa város törvényhatósága ma közgyűlést tartott, melyen Pongrácz főispán akart elnökölni. A közgyűlés előtt Münster polgármester arra kérte a főispánt, hogy távolítsa el a városházáról a csendőrséget. Pongrácz azonban ezt megtagadta. Mikor a főispán a közgyűlési terembe lépett, hogy ott elnököljön az ellenzék nagy abcugolásban tört ki, padokat verte és óriási zavart okozott. Pongrácz erre több rendreutasítás után kijelentette, hogy feloszlatta a közgyűlést. Az ellenzék azonban a feloszlatast nem vette tudomásul, hanem továbbra is a teremben maradt és csak a karhatalomnak engedve távozott.

Zemplémvármegye közgyűlése.

Zemplémvármegye mai közgyűlése nem vette tudomásul a belügyminiszternek Dókus Gyula alispánt felfüggesztő leiratát és visszahelyezte hivatalába az alispánt, aki erre azonnal elfoglalta az elnöki széket.

Az új megyefőnök és a város.

Előzetes intézkedések.

Puskaporos a levegő.

(Saját tudósítónktól.)

— dec. 29.

Ma már, amikor a hivatalos lap mai száma kétségbevonhatatlanul megállapította, hogy Kovács Gusztáv, aki pénzügyigazgatói ranggal VIII. ker. adófelügyelő-helyettes volt a fővárosban, — lett tényleg Debrecen és Hajdúmegye főispánja.

Felmentés és kinevezés a hivatalos lapban.

A mint mai számunkban már jeleztük — a hivatalos lap ma szenzációt hozott Debrecennek is.

A király Kristóffy előterjesztésére Domahidy Elemért állásától felmentette.

A királyi kézirat ekképen szól:

Magyar belügyminiszterem előterjesztésére Domahidy Elemért Hajdúvármegye és Debrecen szabad királyi város főispánját ezen állásától buzgó szolgálatainak elismerése mellett, saját kérelmére fölmentem.

Kelt Wallseeben, ezerkilencszázöt, december huszonhatodikán.

Ferencz József s. k.

Kristóffy József s. k.

Ujévi ajándék gyanánt gondoskodás történt arra nézve is, hogy az új megyefőnök kinevezésére vonatkozó királyi kézirat is napvilágot lásson.

Kovács Gusztáv urat a következő királyi sorok ajánlják Debrecennek és Hajdúmegyének:

Magyar belügyminiszterem előterjesztésére, Kovács Gusztáv kir. tanácsos, pénzügyigazgatót Debrecen szab. kir. város és Hajdúvármegye főispánjává kinevezem.

Kelt Wallseeben, 1905. december 26-án.

Ferencz József s. k.

Kristóffy József s. k.

Kovács Gusztáv kinevezése, a kiról eddig hirt sem hallott Debrecen társadalma, érthető szenzációt keltett mindenfelé.

Boltokban, kávéházakban és a korzón egymást kérdegették nagy kíváncsisággal az emberek:

— Milyen alak lehet az a Kovács Gusztáv?

— Pénzügyigazgató? Nyomban ráki-nálkozott az a felelet, hogy adóügyi szempontból keserves helyzete lesz majd a városnak és a vármegyének.

Végezetül, amikor látnivaló volt, hogy senki sem adhat megbízható felvilágosításokat az új megyefőnök „egyéniség” éről, — mindenki belenyugodott a változhatatlanba, amely abból áll, hogy nyugodtan és türelemmel várni kell a fejleményeket.

A hangulat a városházán.

Mikor délben kétségbevonhatatlanul beigazolódtott, hogy a reggeli lapok értesülése az új főispán kinevezéséről megfelel a valóságnak, — nyomban intézkedett a polgármester a jóléti bizottság összehívása iránt.

A délutáni hitelesítő közgyűlés befejezése után bizalmas beszélgetést folytattak a tanács tagjai abban a tekintetben, hogy a főispáni kinevezéssel szemben milyen álláspontra helyezkedjenek.

Megegyeztek abban, hogy tudomást sem vesznek a kinevezésről és hivatali kötelességeiket akképen fogják folytatni, mintha mi sem történt volna.

Bár a tanács tagjai teljes tudatában vannak annak, hogy súlyos napok következhetnek rájuk, — mindamellett nem mondhatni, hogy valami nagyon tragikusan fogják fel a helyzetet.

— Felfüggeszti-e minket, — mondotta tudósítónk előtt a tanács néhány tagja, — egyéb baj nem érhet. Azt pedig tudjuk, hogy felfüggesztésünk esetén is velünk lesz a polgárság bizalma és ez megnyugtató majd minket minden tekintetben.

— Mindazonáltal hogyan fogadják tanácsos urak az új megyefőnököt? Avagy egyáltalán fogadják-e? kérdezte tudósítónk.

— Hogy ne fogadnánk? felelte a főügyész. A városi tisztviselők ajtaja nyitva van mindenki számára, — tekintet nélkül arra, hogy az illetőt Kovács Gusztávnak, vagy Péter Pálnak hívják. Kovács Gusztávot nem utasítja ki hivatalából egyik városi tisztviselő sem. De ha olyast találna követelni tőlünk, ami a közgyűlés utasításával homlokegyenest ellenkezik, bizony azt fogjuk neki mondani kivétel nélkül mindannyian, hogy menjen másfelé az ur, — itt hiába kereskedik.

A főügyész kijelentéséből nyilvánvaló, hogy a tanács tagjai teljes egyetértésben vannak abban a tekintetben, hogy szigorúan ragaszkodnak a közgyűlés határozatához és Kovács Gusztávot főispánnak nem ismerik el.

Domahidy bucsuztatása.

Domahidy Elemér a főispáni székben sok rokonszenves biztosított magának arra az időre is, amikor már nem lesz főispáni hatalom a kezében. Különösen a tanács tagjai méltányolják teljes elismeréssel azt a jóindulatú bánásmódot, amelyben főispánja alatt a városi ügyek részesültek. Domahidy Elemér számos tekintetben megfelelt annak a várakozásnak, amelyet beiktatásakor működéséhez fűztek. Rövid idő alatt részletes tájékozást szerzett magának a bonyolult városi ügyekben s rokonszenves egyéniségével utat tört magának a debreceni társadalom szívéhez is.

Ilyképen érthető az a megállapodás, amely ma érelődött meg és azt előzza, hogy a tanács tagjai a polgármester vezetése alatt testületileg mondjanak bucsut Domahidy Elemérnek abból az alkalomból, hogy a főispáni székéből távozik. A bucsutisztelés holnap délután lesz a megyeháza közgyűlési termében.

Domahidy Elemér jelenleg birtokán tartózkodik, s csak holnap délben jön be, miután ígéretet tett arra, hogy a jótékony nőegylet Szilveszter esti mulatságán részt vesz.

Ezt a kedvező alkalmat fogják felhasználni a tanács tagjai, hogy meleg bucsut mondjanak Domahidy Elemérnek.

A jölléti-bizottság ülése.

Ma délután négy óraker hosszabb szünet után ülést tartott a jölléti-bizottság. Az ülés megtartását az új megyefőnök kinevezése tette szükségessé. A jölléti bizottság mai ülésében csupán azon intézkedéseket tette meg, amelyeket a Kovács Gusztáv kinevezése folytán lényegesen új helyzet megkövetel.

Elhatározta a bizottság, hogy a közgyűlési terem minden ajtaját lepecsételi, és a lepecsételt ajtók elé hajdukot állít kivont karddal. A hajduk kötelessége lesz, hogy megakadályozzák Kovács Gusztáv megyefőnököt a közgyűlési terem elfoglalásában. A hajduk azt a parancsot kapják, hogy csak a csendőr-szurony kényszere alatt szabad kardjukat visszahelyezni hűvelyükbe.

A lepecsételést holnap délelőtt 10 óraker végezteti el az alkotmányvédő bizottság elnöke. Ugyancsak holnap szövegezik meg azt a plakátot, amelyekben Debrecen társadalmát felhívják, hogy a legszorosabb értelemben vett társadalmi bojkottal fogadja az új megyefőnököt.

A jölléti-bizottság három tagu albizottságot küldött ki megállapodásának foganatosítására; az ülésről pedig a következő kommunikét adta ki:

Az alkotmányvédő bizottság Szabó Kálmán, Komlóssy Arthur és dr. Vargha Lajos tagokból álló szűkebb bizottságot küldte ki azon célra, hogy a városi közgyűlés az ez év november 30-iki határozatából folyólag a főispánnal szemben a bojkottot a legszélesebb terjedelemben megvalósítsa. Ez a bizottság falragaszok és hírlapi közlemények alapján fogja irányítani a társadalom passzívresztenciáját.

A jölléti-bizottság ülésén Szabó Kálmán elnöklete alatt jelen voltak: Kovács József polgármester, Komlóssy Arthur, Kiss Albert, Dr. Sz. Szabó József, Dr. Ujfalussy József, Dr. Tüdös János, Pálffy Gábor, Márton Imre, Dr. Fejér Ferenc, Harangi Sándor és Kertész Mihály.

Dr. Thaly Kálmán, Dr. Bakonyi Samu, Márk Ernő és Dr. Kenézi Gyula akadályozva voltak a megjelenésben.

Az új megyefőnök.

A mai nap folyamán mindenfelé találgatták, hogy miféle szerzet lehet az új megyefőnök?

Nehezen hihető, de tény, hogy Debrecenben jóformán senki sem ismeri Kovács Gusztávot. Mindazonáltal a délután folyamán egynéhány intímabb részlet napfényre került egyéniségéről.

A „Bánffy” párt egyik debreceni vezető-egyénisége ismeri Kovács Gusztávot

még abból az időből, amikor Nagykárolyban adóhivatali tiszt volt. Kovács Gusztáv eszes, tanult tisztviselője volt ebben az időben az adóhivatalnak, de erőszakos hajlamokat, táplált magában. Tisztviselő társaival alig érintkezett, s a szükséges érintkezés formáit is szigorú ridegség jellemezte.

A hivatali lajtorján elég gyorsan vergődött felfelé Kovács Gusztáv. Ezelőtt néhány esztendővel pénzügyigazgatói címmel Máramaroszigetre került. Itt aztán vezetői rangjában kitört belőle az erőszakos hajlam, s alantosaival valósággal úgy bánt, mint kutyákkal szokás. Ezért aztán, mikor budapesti adófelügyelő helyettesé nevezték ki, a szigeti pénzügyigazgatóság tisztviselői hálaímát rebegettek, hogy megszabadultak tőle.

Szó, ami szó, Kristóffy az első „városi” megyefőnöknek erőszakos, minden gonoszságra kapható embert kerített, s egyenesen Debrecen nyakára küldte. Hogy nem lesz itt sokáig, efelől egy pillanattig se legyen kétsege Kristóffynak.

A társadalmi bojkott.

A jölléti-bizottság megállapodásainak legfontosabbika az, hogy a nemzeti ellenállást az új megyefőnökkel szemben társadalmi bojkottal vigye diadalra.

Ennél üdvösebbet tényleg nem határozhatott a jölléti bizottság.

Minden kétséget kizárólag megállapítható, hogy a debreceni társadalomból senki fia nem fogadja majd be társaságába Kovács Gusztáv megyefőnököt. A szállodákban nem kap sem szállást, sem ételt. A bérkocsisok nem fogják szolgálni. A pincérek hátat fordítanak neki, ha a kávéházba téved. Szóval teljes és tökéletes bojkott készül ellene. Mintha ragályos beteg volna, (vajjon nem-e tényleg az?) kerülni fogják az emberek és nem áll vele szóba senki. Érezni fogja a társadalom mély megvetését, a kiközösített párák gyötrelmes szégyenérzetét. Ha ugyan lakozik szégyenérzet olyanban, aki a nemzeti ellenállás dicső korszakában lakáj-teendőre képes vállalkozni.

A társadalmi bojkott Kovács Gusztáv-féle egyéniségekkel szemben az egyedül helyes és egyedül célravezető eszköz.

Az igazoló választmány és az új bizottsági tagok.

A tegnapi közgyűlésen hosszas vita volt a fölött, hogy a közgyűlés keresse meg a főispánt, hogy az igazoló választmány elnökét és három tagját törvénybiztosította jogánál fogva, — mielőbb nevezze ki. Végül is a megkereséssel a polgármestert bízták meg.

Ma aztán, hogy az új megyefőnök törvénytelen kinevezése bizonyossá lett, — felmerült az a kérdés, hogy mi lesz már most az igazoló választmánnyal? A kérdés tulajdonképpen azért fogas, mert jelenleg a 19 én megválasztott bizottsági tagokról is van szó, akik mindaddig, míg igazoltságuk nincs meg, — a közgyűlésen meg sem jelenhetnek.

Kovács Gusztáv megyefőnök beiktatása előtt semmiféle intézkedést nem tehet. — Beiktatása pedig — úgy hisszük, — még 5 előtte is elérhetetlen ábrándkép.

Ilyen körülmények között előáll az a helyzet, hogy a bizottsági tagválasztások megfélebbezése aztán, avagy snélkül is, — miután az igazoló választmány nem működhet, nem alkalulhat meg az új törvényhatósági bizottság sem.

Mindehhez sok, igen sok következtetést lehetne még fűzni, de ezek messzire vezetnének. — Elég a bajból annyi, hogy a megválasztott 47 városatyának türelemmel várni kell azt az időt, — amikor igazolásuk lehetséges lesz.

Záptojás és koporsó.

Az ungmegyei installáció.

(Saját tudósítónktól.)

— dec. 29.

A záptojás ma ismét hullott, lévén ugyanis főispáni installáció, amikor is ez már elmaradhatatlan. Ungvár hazafias lakossága illő fogadtatásban részesítette Bernáth Zsigmondot, a törvénytelen kormány bérencét, akinek ma volt az installálása, ha ugyan installációnak nevezhető az olyan eskütétel, amelyik megyebizottsági tagok jelenléte nélkül történik. Mert Bernáth Zsigmond installálásán egyetlen megyebizottsági tag sem volt jelen, de ez nem okozott nagyobb gondot a kormány küldöttjének, aki mindenre el volt készülve. Letette az esküt a magával vitt miniszteri titkár jelenlétében és most aztán a vármegye korlátlan, hatalommal bíró urának képzelet magát, hol erőszakos uton szabadon gyakorolhat törvénytelen jogokat.

Bernáth Zsigmond még tegnap délután megérkezett Ungvárra, hol megillető fogadtatásban részesült. Ma aztán Vojnárovits Sándor belügyminiszteri titkár kíséretében megjelent a vármegyházán. Ott a közgyűlési terem teljesen feldúlva találta.

Az installáción egyetlen megyebizottsági tag sem jelent meg. A főispán azonban nem jött zavarba, hanem letette az esküt a vele volt miniszteri titkár előtt, akit nyomban kinevezett tb. főjegyzővé egyben megbízva a jegyzőkönyv vezetésével, melynek hitelesítése után eltávozott a vármegyházáról. Amikor onnan az utcára kilépett a nagyszámmal összegyűlt tüntető tömeg zugó abcugolással fogadta, hóval és záptojással dobálta meg.

A rend fenntartására kirendelt katonaság és csendőrség közbelépésére azonban nem volt szükség.

Végtelenül jellemző Ungvár lakosságának hangulatára, hogy az installáció folyama alatt hat számár által vontatott szekeren fekete koporsót hordtak körül a városban. A koporsón ez a felírás ékeskedett: „Itt nyugszik Bernáth Zsigmond a bitang gazember.”

NAPI HIREK.

Előfizetési felhívás.

Felkérjük a nagyérdemű közönséget az előfizetési összegek mielőbb való beküldésére, hogy a lap kihordásában és szétküldésében fennakadás ne történjék.

A „Szabadság” előfizetési ára helyben:

Egész évre	12 kor.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hónapra	1 „

Vidékre:

Egész évre	20 kor.
Félévre	10 „
Negyedévre	5 „

Előfizetőinknek havonként továbbra is szolgálunk a „Jegyzőknapló”-val.

A „SZABADSÁG” kiadóhivatala,
(Csapó utca 9. sz.)

Napról-napra.

— december 29.

Locspocs idő, veszedelme
Embernek és lónak,
Odakint járónak.

Mégis alkalmas ez nagyon
Ugynevezett főispáni
Installációnak!

— A Csarnok Szilveszterestélye.

A Kereskedelmi Csarnok vasárnap, dec. 31-én este saját termében szilveszterestélyt rendez, melyre külön meghívók mellőzésével ez uton hívja meg tagjait. Az estélyen régi szokás szerint tombola lesz, melyhez értékes tárgyakat vásárolt be a rendezőbizottság. Azonkívül friss érdekessége lesz az estélynek az a kis tarka szinpad, mely Kondor mester igazgatása alatt működik s mely az estélyen jelenlevők közül ujoncozza a szereplőket.

— A villamos telep ügye. Régóta vajudik már a villamos telep ügye. A novemberi közgyűlés tudvalevőleg úgy határozott a beadott ajánlatok felett, hogy a Ganz-gyárat és a Siemens-Schuckert céget újabb ajánlattételre hívta fel. Mindkét cég a megállapított idő alatt eleget tett a felhívásnak. A két cég ajánlatát 1906. január 8-án bontják fel.

— Kérelem A nőegylet ma esti mulatságának rendezősége felel azokat, kik borokat ajándékoztak, sziveskedjenek azokat ma délután 3-6 óra között a Bika disztermébe küldeni. — A cukrászati adományokat ugyanezen időben kérjük Riesz Lipót ur cukrászdájába küldeni.

— Kiss Áron püspök állapota. Tegnap számunkban megírtuk, hogy a tiszántúli egyházkerület agg püspöke napok óta súlyos beteg. Az ősz főpapa napok óta pár héttel ezelőtt valami kelevény támadt a lábán, melyet annak idején műtéttel eltávolítottak orvosai, de most ismét kiújult. Dr. Ujfalussy és dr. Láng orvosok, a kik a beteg püspököt gyógykezelik, — bár a kelevény nem látszott veszedelmesnek — tanácsosnak látták az újból való operációt, mely tegnap este meg is történt és igen jól sikerült. A kelést gyökeresen kivágták és Kiss Áron püspök már túl van minden bajon, még most azonban egy kissé gyengélkedik, és éppen ezért a szokásos újévi tisztelgéseket nem fogadja.

— Elöljárósági ülés. Az ipartestület elöljárósága január hó 4-én tartja rendes havi ülését Zelinger Ede elnöklete alatt a Simonffy utcai diszteremben. Az ülésen apróbb, érdektelen folyó ügyeket és tanoncszabadításokat intéznek el.

— A ma esti mulatság. Ma este lesz a nőegylet mulatsága, mely páratlan sikerűnek ígérkezik. A babakiállítás főpróbája gyönyörű volt, a hat urleánynak, Szabó Katának, Kállmáncsey Katónak, Komlóssy Rózsikának, Békéssy Ilonkának, Pénzes Ilonkának és Zádor Irén tancsa el fog ragadni mindenkit. Hallani fogjuk Fóthi Frida remek hangját, Szabó Etel tréfás monológját és a gyermekek sokat fognak kacagni a Paprika Jancsi színházon.

— Pályázati felhívás. A siketnémák budapesti áll. intézetének első osztályaiba a következő tanévre 45 új növendék fog felvételt nyerni. Ezenkívül a felsőbb osztályokba felvételt nyernek oly siketnémák is, a kik eddig valamely vidéki intézetben tanultak ugyan, de a kiknek szülői időközben a székesfővárosban, vagy annak közelébe költöztek. A vidéki 6 osztályú intézeteket végzett siketnémák itt a VII. és VIII. osztályokban folytathatják tanulmányukat. Végül a megfelelő felsőbb osztályokba felvételtnek olyan gyermekek is, akik népiskolai tanulmányaik

közben siketlülvén meg, ott megtanulják a beszédnek szájáról való leolvasását s ez uton elemi ismereteiket kiegészítik. A felvételek vallásra nemre és nemzetiségre való tekintet nélkül a folyamodványok beérkezésének sorrendjében fognak eszközöltetni. Az érdekeltőknek részletes tájékoztatást és felvételi nyomtatványokat egyszeri levélbeli megkeresésre díjtalanul küld az intézet igazgató-sága (VIII. Mosonyi u. 8. sz.).

— A központi papnevelő intézet új kormányzója. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király a budapesti központi papnevelő intézet kormányzójává Lollok Lórárd címzetes prépostot, a lipótvárosi Szent István templom plébánosát nevezte ki, a ki egyuttal esztergomi mesterkanonok is lett.

— Babakereskedés. Tegnap volt az első próba a ma este megtartandó babakereskedésről. Nem áruljuk el hogy mit fog látni a közönség, de a próba után ítélve nagy élvezetben lesz része. Eanyi sok szép élő baba — a világ legszebb baba kereskedését fogja képezni. Ime az élőképben szereplő babák névsora. Szunyogh Duci, a négy Okolicsány testvér, Bakos Sárika, Bodnár Tibor, Jármy Magda, Szalay Pál, és Gize és a kis Kovács leány, Than testvérek, Szilágyi Margitka, a Balogh fieska, Neiger Magda és Pál a két Fráter fivér, Zilahy Pali, Békés Lali, a kis Diesffy, Freller Mimi, Hegedüs Kata, Popovics Juliska, Nagy Dezső és Béke, Petzke Adrian és Elemér, Szilágyi Margitka, Szalay Gyuri és a két legnagyobb baba a tablóban, Popovits Mariska és Nagy Irénke urleányok. Ma délelőtt még egy öszpróba lesz a gyermekekkel, az estélyen pedig a kiállítás pontban 7 órakor kezdődik. — Az estély ezen számát Letzter József rendezzi.

— Csepelgő színházi tető. Kellemetlen meglepetés érte a színházat ma este látogató közönség egy részét. A baloldali támlásszék első sorai felett ugyanis csepelgett a tető. Ónos csöpek hulltak az emberek fejére és ruhájára. Ez az egyelőre csak kellemetlen, idővel azonban veszélyessé is válható tréfa egyenesen a város mérnöki hivatalának a mulasztásából ered. A mérnöki hivatal rég figyelemztették már arra, hogy a színház kopott bádoggatejének szögecselése laza, azon másként kellene segíteni. De hiába volt a figyelmeztetés, mert nem sokára már egész kis zuhanyfürdőket kapunk a nyakunk közé a színházban. Ha a bajon nem segítenek mihamar, akkor nagyobb baj is történhetik. A plafond gipsz burkolatán ma is nedvességfoltok látszóttak, ha pedig átázik, egész darabok hullhatnak le belőle. Tessék a bajon azonnal segíteni.

— A siketnémák karácsonyfájára még a következő adományok érkeztek: Fauszt Elek pénzügyigazgató 2 kor., özv. Viczián Elekné 5 kor., özv. Zoltán Jánosné és H. V. 5 kor., Vargháné Dalmy Teréz 4 kor., dr. Irinyi István 5 kor., küldtek továbbá: Lajos Béla 1 vizes üveget és 6 poharat, Tóth Károly 5 meleg kendőt, Berger Vilmosné ruhaneműket, Márton Gyula harisnyákat, Czobor Károly mézeskalácsot, Debreceni Jenő 2 tortát, Pongrácz Géza 1 doboz tollat, különféle festékeket, írónokat, füzeteket és 15 darab íróeszköztartót, Kertész Miklós 1—1 csomag narancsot, szentjánoskenyeret és fügét, Benyáts Emil 5 ruhára való kelmét, Ippen és Schwaroz 11 pár harisnyát, 3 drb. téli sapkát, 6 drb. fésűt, 10 drb. zsebkendőt és 3 drb. téli inget. Mindez adományokért a siketnémák leghálásabb köszönetét tolmácsolom. Gácsér József vezető tanár.

— Rejtélyes haláleset című tegnapi cikkünkben megírtuk, hogy Sillye Márton hajduböszörményi lakost szerdán reggel az utcán halva találták. A titokzatos esetről ma a következőket jelenti tudósítónk: A hajduböszörményi újvárosi utcai polgári olvasókör karácsony második napján délután

alakulása évfordulójának öröme bankettet rendezett, amely a késő éjjeli órákba is belenyúlt. Sillye Márton, az ebédnél mint felszolgáló működött közre s éjjel 11 óra után ment haza a város végén levő lakására. — Mintegy ötnegyed órával azután, hogy Sillye az olvasókört elhagyta, több fiatal ember a bankettől hazamenet ott találta Sillye holttestét, nem messze lakásától az utcán. Sillye holtteste borzasztóan meg volt esonkítva. A legények egyike felismerai vélte Sillye Mártont a holttestben és rögtön Sillye házához szaladt, hogy feleségét értesítse a gyilkosságról. Az asszony a legényekkel a helyszínre ment, ahol a hullában tányleg ráismert férjére. Az esetről nyomban értesítették a csendőrséget, mely a holttestet beállította a közkórházba, ahol ma a debreceni kir. ügyészség rendelkezése dr. Isoó János törvényszéki orvos fölbontolta. A boncolás kótségtelenül megállapította, hogy a szerencsétlen embert agyonverték. Valószínű hogy hazamenet közben ittas állapotban valakivel összeesett, aki aztán leütötte. A körülményekből ítélve a tettesek többen voltak. A csendőrség erélyesen nyomozza a gyilkosokat.

— Vonatösszeütközés. Bármilyen rend és fegyelem uralkodik az államvasutak kezelésében, mindamellett megtörténik, hogy komolyabb és kevésbé veszedelmes vonatösszeütközésekről érkezik hír. Ma is a Budapestről Fiume felé menő gyorsvonat összeütközött egy visszamaradt kocsisorral a Kaposvári állomás előtt. Az összeütközésről a magy. kir. államvasutak igazgatósága a következőket teszi közzé: A budapesti keleti pályaudvarról Fiume felé menő 1004. számú gyorsvonat f. hó 28-án Kaposmérő állomás előtt tolatás közben visszamaradt kocsisorba ütközött, miközben a gyorsvonat mozdonya és több teherkocsi megrongálódott és kiskilott. Az utasok és a vasuti személyzet közül senki sem sérült meg. A személyszállító vonatok az akadály elhárításáig átszállással közlekednek. A szigorú vizsgálat folyamatban van.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterem Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképvételek kiállítás a műterem kapubejáratajánál levő káprácóban.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az *Iziz* hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ár csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben *Szilcz Ferenc* gyógyszer-tárában, Piac-utcán.

x **Férfi divat ingek** készen és mérték után 1 frt. 75, 2, 2.50 és 3 frt. **legszebb nyakkendők 50 krtól, kitűnő angol keztyűk, sport és divat kalapok Fekete férfi divat üzletében.**

x **Használja a híres Hajdusági pedrót.** Egy doboz 50 fillér. Kapható **Gross Nagy Ferenc** gyógyszerésznél Debrecen Kossuth-utca **Arany-egyszarvu gyógyszer-tár.**

x **Hölgyek figyelmébe.** Alkalmi bevásárlás december 31-ig. Rendkívül leszállított árú divatoikkak, selymek, női ruhakelmék, **felöltők Molnár Ferenc (Zádor Lajos utóda) női divattermében.**

Az Arany Bika Lávaházban minden este cigányzene.

Meglőtt legény. Vigyázatlan csász. Szerencsétlenség a mezőn

(Saját tudósítónktól.) — dec. 29.

A debreceni kórház sebészeti osztályára tegnap délután egy súlyosan sebesült hajdusoboszlói parasztleányt szállítottak be, aki csaknem áldozata lett valamelyik városbeli csász. vigyázatlanságának, veszedelmes kedvtelésének. Pusztán a véletlen közrejátszásának köszönhető, hogy a gondatlanságból származott szerencsétlenség nem került a leány életébe.

B. Kovács Istvánnak hívják a szegény fiatalembert, akit a baleset ért. Tegnap délután kint dolgozott egyik jómcu gazda szántó földjén, jó messzire a várostól, a honnan munkája elvégeztével a dűlőutakon igyekezett hazafelé.

A város közelében járt már, amikor szembe jött vele kezében puskájával a kerülő, aki csupa kedvtelésből varjúkra vadászatot.

Kovács Istvánnak ismerőse volt a csász., köszöntötte is s néhány szót váltva vele, folytatta útját. Alig mehett ezután mintegy negyvenötven lépésnyire, mikor gyors egymásutánban több lövés dördült el háta megett s a következő percekben hirtelen fájdalmas nyilallást érzett jobb felső lábszárában és nagy jajgatással összerogyott. A vigyázatlan csász. a varjú vadászás közben a seréttel töltött fegyverrel belelőtt a szerencsétlen legénynek a lábába és veszedelmes megsebesítette.

B. Kovács Istvánt szekéren szállították be a városba, ahol nyomban orvost hívtak hozzá, aki az első segélyben való részesítés után beküldte a debreceni kórházba.

A súlyosan sérült fiatalemberen még az est folyamán műtétet hajtott végre dr. Vitche Ernő a sebészeti osztály orvosa s eltávolította a lábába hatolt seréteket, idejekorán elejét véve így a komolyabb bajnak, mely a szerencsétlenségből származhatott volna. A vigyázatlan csász. ellen a hatóság megindította az eljárást.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Szombat, dec. 30.: „Dalma“ dráma. (B.)
Vasárnap, dec. 31.: d. u. „Csepürágók.“ operette. (Bérlétszünet)

Este: „Kintornás család.“ népszínmű. (Bérlétszünet.) Előadás kezdete 7 órakor.

Hétfő, jan. 1.: d. u. „János vitéz.“ operette. (Bérlétszünet.)

Este: „Csöppség.“ vígjáték. (Bérlétszünet.)

Kedd, jan. 2.: „Közönyt Közönnel.“ Énekes vígjáték. (C)

Szerda, jan. 3.: d. u. Gyermekek előadásul „Suhanc.“ operette. Utánna Behrmann gondolatolvasó fellépett.

Este: „Szenes legény, Szenes leány.“ operette. „Balkirálynő.“ bohózat. (A.)

Csütörtök, jan. 4.: „Faust.“ opera. (B.)

Péntek, január 5.: „Boszorkányvár.“ operette. (C.)

Szombat, jan. 6.: „Fehér Anna.“ dráma. Ujdonság. (A.)

* Miss Chipp. Még ez a tákolmány is szép szamu közönséget vonzott a színházba. Szabó Irma és Szakács Andor játszottak kellő sikerrel. Jó volt az összjáték is.

* Színházi hírek. Ünnepi előadások. A kettős ünnep alatt négy előadás lesz a színházban. Vasárnap délután a Csepürágók operett, este Tóth Ede népszínműve, a Kintornás család kerül színpadra. Ujév első napján délután János vitéz, a címszerepben Zilahyné S. Vilnával. Este pedig a nagy sikert elért Csöppség című vígjátékot adják. — A Kintornás családja. Vasárnap este diszes kiállításal kerül színpadra Tóth Ede kiváló népszínműve a Kintornás család. Zilahy Gyula a darabhoz ugyanis új díszleteket festetett. Az előadás a társulat legjobb erőt foglaltoztatja, köztük Fathy Frída, Békés, Polgár, Szakács és Zilahy Gyula, aki ezuttal először fog népszínműben játszani. — Ujév a színházban. Gyönyörködtető látványosságban lesz része ujév első napján a színházba járó közönségnek. Az ujév alkalmából az előadások előtt fényes tablót rendez az igazgatóság, melyben az összes személyzet részt fog venni. — Behrnum Debrecentben. Rendkívül érdekes egyéniséggel lesz alkalma városunk közönségének a közeli napokban megismerkedni. Behrnum igaz magyar gondolatolvasó és innemolechnikus ez, a ki fenomenális művészetével már több város, utóbb Nagyvárad város közönségét frappírozta.

TAVIRATOK.

Veszedelmes robbanás.

Kecskemét, dec. 29. A Batu féle gőzmalom részére egy kazán nyers petroleum érkezett fűtési célokra. A petroleumot hordókba fejtve szállították el az állomásról. Az este is több munkás dolgozott a fejtéssel és eközben Szabó Imre molnársegéd égő gyertyát tartott oda egy 11 hektoliteres hordóhoz, hogy megtudja, tele van-e. Alig ért azonban közel a hordóhoz, az égő gyertyával, amikor a kőolajjal telt hordó óriási dörrejjel felrobbant, és a kiömlő kőolaj a városi raktárak közelében égni kezdett. Az idejében kivonult tűzoltóságnak sikerült a nagy veszélyben lévő raktárakat megmenteni. Szabó Imre molnársegéd súlyos égési sebeibe ma belehalt. Két napszamos megsérült, két fuvaros-ló megégett.

A moszkvai ostromállapot.

Moszkva, dec. 29. Az ágyutüz ma gyengült. A tüzéség mintegy 20 házra lő völdözött, amelyekből az őráratokra több ízben rálöttek. A forradalmárok kiáltványokat terjesztenek városzerte, amelyben kijelentik, hogy ma fegyverszünet lesz, de holnap a harc újból kezdetét veszi. Az utcák, amelyekben barrikádok vannak felállítva, igen szomorú képet nyújtanak. Szerteszét szétroncsolt kocsik hevernek.

Elhunyt írónő.

Fiume, dec. 29. Szegfy Mórné, szül. Kánya Emilia, Szegfy Mór volt 48-as honvéd és író felesége, ki maga is az iradalom terén működött, ma reggel 6 órakor hosszú szenvedés után meghalt. A város az elhunyt részére a temetőben ingyen dísz sírhelyet ad, míg a temetés államköltségen lesz. Az elhunytban Szegfy László, a „Fiume“ szerkesztője édes anyját gyászolja.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, dec. 29.

(Déli árlat.)

Buzakinálát gyöngé, vételkedv tartózkodó. Nyugodt irányzat mellett néhány ezer métermázsza került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemek közül tengeri és rozs változatlan, a többi forgalom nélkül. Idő: esős.

Bors áprilisre	17.10—12.
Buza októberre	16.72—74.
Bors áprilisre	14.12—14.
Bors áprilisre	14.26—28.
Tengeri májusra	13.60—62.
Ropce 1906. augusztusra	27.30—50.

Szerkesztői-posta.

K. Sz. A hasonlatot erőszakosan vezeti a versen végig. Ez pedig lapos próza:

„De a vándor tovament s a
Kis vtrág felállott.

A letiprás ártott néki,
De csak ujra éledt

S betöltötte illatával

Az egész vidéket! sat.

T. B. A „ne gúnyolj Róma!“ mondását a gróf Teleki László „Kegyencé“-ben találhatja.

Városi Színház.

Bérlet 77. szám (B)

Szombaton, 1905. december hó 30-án:

A történelmi cyklus (király drámák) második előadása:

DALMA.

Eredeti szomorujáték 4 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Oldamur, avar ehagan	— Szakács Andor.
Dalma, trónörökös	— Almássy Lola.
Elemér első vezér	— Ternyei Lajos.
Rhabonbán	— Deéssy Alfréd.
Fellengur, táltos	— Békés Gyula.
Disabul, török király	— Győre Alajos
Haila, leánya	— Markovics M.

Holnap, vasárnap, december 31-én két előadás:
Délután 3 órakor: Este kivételesen 7 órakor:

Csepürágók. KINTORNÁS CSALÁD.

Operette.

Népszínmű.

Nyilt-tér.

SZÉNÁT

Jó, száraz, egészséges minőségben, préselve szállítanak **Neumann Testvérek és Társa**, gabona- és takarmánykereskedők, Budapest, V. ker., Nádor-utca 31.

Szappan
szilárd és folyékony
Glycerin szappan
a hirtelen fehérré
és gyöngéddé teszi.
Minienütt kapható.

Glycerin szappan

ugy felnötteknél, mint gyermekeknek a leggyöngébb korban a legkitűnőbb tisztító szernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár Schandlbauer, Frühwald, Breus Károly Gusztáv, Schandlbauer stb. . . által legjobban használt.

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi-ut mentén az Apafy utca és Ferencz József lovasági laktanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolatván: e házhelyek mérségtelen áron s igen kedvező részletfizetési feltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyház ügyvédnél Piac u. 44. sz. alatt.
Debrecen, 1905. április 20.

A debreceni ref. egyház küldöttsége.

Egyedüli gőzbutorgyár
Debrecenben.

Ahol a legnagyobb választékban a legmodernebb butorok és szoba berendezések a legegyszerűbbtől a fénytűzésig a legszolidabb kivitelben legjutányosabban kaphatók.

KILLER EDE

cs. és kir. udvari szállító.

Debrecen, Főter.

MAGYAR
állam vasutak
monopondja

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul:	óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4 46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8 57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8 30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10 25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4 —
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6 55
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	8 24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12 11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8 51
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7 17
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4 38
	reggel	5 35
	reggel	5 44
	d. e.	8 09
	d. e.	8 16
H.-Böszörmény	d. u.	11 11
B.-Sz.- Mihály	d. u.	11 20
felé	d. u.	4 41
	d. u.	4 54
	este	7 —
	este	7 07
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4 35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4 58
O.-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4 56
O.-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	5 16
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	9 35
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4 51
Bpestre érkezik:		
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6 40
Az este 10 ó. 31.-kor. ind. sz. v.	reggel	5 45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9 35
Budapestről Debrecenbe indul:		
A d. u. 12 ó. 4 p.kor érk. gy. v.	reggel	7 25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9 —
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2 35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7 —
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9 15
Debrecenbe érkezik:		
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	8 29
Budapest—Nagyvárad f. gyors	este	6 40
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2 24
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	8 29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7 46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8 57
Szatmár—M.-Szegedről — —	d. e.	4 31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10 11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6 43
Szatmár felől — — —	este	8 04
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8 19
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	11 31
	reggel	7 38
	d. e.	7 40
	este	6 22
	este	6 28
	d. u.	8 29
	d. u.	8 35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7 44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7 54
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5 25
O.-Kócs—Polgár felől m.v.-hoz	reggel	5 35
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7 15
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	8 18

Eladó gőzmalom.

A debreceni Első Takarékpénztár a tulajdonát képező közvetlen a város alatt és a m. á. v. vonala mellett fekvő u. n.

Barcsai-féle gőzmalmot

a vele járó 2366 négyszögöl telekkel a benne található összes felszerelésekkel együtt — igen kedvező feltételek mellett eladja. Az eladás tárgyát képező malom azonnal átvehető. Bővebb értesítés nyervehető alulírott igazgató-ágnál.

Debreceni Első Takarékpénztár
Igazgatósága.

Öltözködjünk

jól és olcsón a Magyar és Angol posztó gyárak készítményeinek d u s r a k t á r á b ó l.

Menjünk
Ranunkel H. és Fia

posztó nagykereskedőhöz.

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET-labdacsok.)
Pirulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagtól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használtatván, gyöngéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pirulák.

Székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott kullájuk végett még gyermekek is szívesen veszik egy 15 darabot tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekercs mely 8 dobozt, tehát 120 pirulát tartalmaz, csak 2 kor. 45 fill. A pénz előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve szállítatik.

Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük hártározottan Neustein Fülöp hashajtó-labdacsait. Valódi csak, ha minden doboz tövényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelm. törvényszékileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

Neustein Fülöp „Szent Lipót”-hoz címzett gyógyszerháza **Bécs, I., Plankeng 6.** Kapható: Debrecen: Balázs Ödön, Füleki Pál, Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tót B. gyógyszerész uraknál.

 Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Mindentől kapható.

Vásárlóhelyek: RUDA ÉS BLOCHMANN, Budapest.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadozoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
NADOR
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyítot.

Kapható, Debrecenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. Emil, Szile Ferenc, koczián Dezső, Radakovits Géza, Tóth Béla gyógyszerésztárában.

HIRDETÉSEK

felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

Legjobb bajussodró
a híres Debreceni

„CIVIS“ bajuszpedró

mely nem tép, de jól összetartja és nöttei
a bajuszt!

== 1 doboz ára 40 fillér. ==

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz DEBRECENBEN.

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására juttatni, hogy 1906. január 1-én a (kenyér- Piac- és Csapó-utca sarkán) levő

„Kis Pipához“

cimzett vendéglőt átvettem.

Négy éven át a N. Erdei vendéglőt kezeltem, mely idő alatt alkalmam volt a n. é. közönség pártfogását kiérdemelni.

Uj üzletemben is igyekezni fogok, hogy úgy tisztán kezelt italok, (különösen kiemelendő Török Gábor féle martinkai boraim,) valamint ételek pontos kiszolgálása által a t. közönség igényeit teljesen kielégítek.

Abonomákat házhoz hordva is elfogadok.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Hermel Frigyes

vendéglős.

== Legalkalmasabb ujévi ajándékok ==

még eddig nem létezett olcsó árban csakis

Halász Nándor órás és ékszerésznél

(Piac-u. Fehérlő-szálló épület) kaphatók.

ÉKSZER VÁSÁR.

Utólérhetlenül olcsó árak! MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB ÓRA, ÉKSZER, EZÜSTÁRU raktár

Löfkovits Arthur-é Debrecen Főpiac.

Árjegyzék kivonat

1 szám. Ezüst 6 frt 50
14 kar. arany 18 frt.

4058 szám.
Arany opál türk-
kis v. gyöngyel
4 frt. 50, gyé-
mánt 25 frt.
brilliárt 100 frt

42 szám. acél 5 frt. ezüst 7 frt
arany 30 frt.

4114 sz. legu-
jabb doublé
gomb párja 2
frt. arany
11 frt

151 sz. doublé 4 frt.
kisebb 1 frt. 50, arany
8 frt. kisebb 3 frt.

4103szám Ezüst 15. frt
ehna ezüst 5 frt.

505 sz. doublé
1 frt 20 arany
5 frt.

1522 szám. tűz
opál türk-
kis v. gyöngy párja
6 frt 50 gyé-
mánt 40 frt.

4199 ezüst ébenfa, v.
borsfávl 6 frt.

szébbnél szébb ujonságok állandóan raktáron.